

Jeffrey Long (născut în 1969) este medic oncolog, specialist în radioterapie, în Houma, Louisiana. A fondat Near-Death Experience Research Foundation (nderf.org) și a investigat peste 3.500 de experiențe în vecinătatea morții, cel mai mare număr de astfel de experiențe studiate științific. Rezultatele cercetărilor anterioare au fost publicate în bestsellerul *New York Times*, apărut în 2011, *Evidence of the Afterlife: The Science of Near-Death Experiences* (trad. rom. *Dovezi referitoare la lumea de dincolo*, Brașov, 2012). Milioane de oameni i-au urmărit emisiunile care îi prezentau descoperirile, la *NBC Today Show*, *The Dr. Oz Show*, National Geographic Television, History Channel, The O'Reilly Factor și la alte televiziuni din lumea întreagă.

Paul Perry (născut în 1950) trăiește în Paradise Valley, Arizona, și este coautorul mai multor bestselluri *New York Times* despre experiențele din vecinătatea morții (precum *Closer to the Light*), precum și realizator de documentare foarte apreciate (*Jesus in Egypt*, *The Light Beyond*). A fost director executiv al *American Health Magazine*.

JEFFREY LONG
PAUL PERRY

DUMNEZEU
ȘI
VIATA DE APOI

NOI DOVEZI TULBURĂTOARE
DESPRE DUMNEZEU
ȘI EXPERIENȚELE
DIN VECINĂTATEA MORȚII

Traducere din limba engleză
de George Arion Jr.

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Volumul de față este dedicat miilor de persoane care ne-au împărtășit experiențele lor excepționale de-a lungul timpului, dar și celor care o vor face în viitor. Vă numărați cu toții printre cei mai mari învățători din lume.

Este dedicat și celor care au cercetat, cercetează și vor cerceta mai departe experiențele din vecinătatea morții.

Volumul îi este dedicat și lui Jody Long, ale cărei eforturi au făcut posibilă apariția cărții.

CUPRINS

<i>Nota autorului</i>	9
1. Introducere.	11
2. <i>Studiul lui Dumnezeu</i>	38
3. Întâlniri cu iubirea	55
4. Iubirea universală.	75
5. Scop, sens și relații	93
6. Judecata.	102
7. Înțelegere și revelație	115
8. Raiul	131
9. Întâlniri infernale	151
10. Dumnezeu și religia	165
Concluzie	185

NOTA AUTORULUI

De vreme ce în majoritatea covârșitoare a cazurilor relatate persoanele care au experiențe în vecinătatea morții (NDE, *near death experiences*) povestesc că au trăit sentimente de iubire intensă în timpul acestora, din când în când primesc e-mailuri de la oameni – de multe ori depresivi – care mă întreabă dacă pot încerca să se sinucidă ca să-și inducă o astfel de experiență. Le răspund imediat: „Sub nici o formă!“ Îi încurajez pe cei care suferă de depresie să caute ajutor și să discute despre problemele lor cu echipa medicală care îi îngrijește. Aproape toți cei care au NDE ca urmare a unei tentative de suicid consideră mai târziu că încercarea de a-și lua zilele a fost o greșeală gravă. O astfel de experiență nu trebuie căutată *niciodată* creând un context care v-ar putea pune viața în pericol.

INTRODUCERE

Ne aflăm în situația unui copil mic care intră într-o bibliotecă uriașă, plină de cărți scrise în diferite limbi. Copilul știe că volumele au fost scrise de cineva, dar nu știe cum. Bănuiește vag că în felul în care sunt aranjate cărțile există o ordine, dar nu o cunoaște. Asta este, în opinia mea, atitudinea celei mai inteligente ființe ome-nești față de Dumnezeu.¹ —Albert Einstein

E ușor de înțeles de ce oamenii sunt fascinați de experiențele din vecinătatea morții (NDE). Aceste fenomene mă intrigă și pe mine de câteva zeci de ani. Pregătirea medicală mi-a arătat ce ar trebui să se petreacă atunci când trupurile ome-nești se sting în apropierea morții. În momentele în care nu ar trebui să se poată forma nici o amintire, când oamenii își pierd în mod demonstrabil conștiința, sau chiar mor, majoritatea celor care susțin că au NDE descriu niște experiențe extrem de lucide și coerente. Mulți relatează amănunte despre ce se întâmplă înăuntrul și în jurul trupului lor dintr-o perspectivă extracorporală, amănunte confirmate apoi de alți martori. Lucrul acesta nu ar trebui să fie posibil dacă relatările ar fi pur și simplu rodul unui creier care a suferit o traumă. În istorisirile acestea e vorba despre altceva.

1. „Source for the Spinoza Quote“, ed. Arnold V. Lesikar, *Einstein: Science and Religion*, la www.einsteinandreligion.com/spinoza.html.

Dar nu numai că istorisirile par imposibile din punct de vedere medical – aceste persoane aduc informații despre o lume misterioasă care a stârnit mereu curiozitatea omenirii, însă pentru existența ei nu am avut niciodată dovezi directe: lumea de dincolo, un loc unde unii se întâlnesc cu Dumnezeu, cu rudele decedate și cu alte ființe spirituale.

În precedenta mea carte, *Evidence of the Afterlife**, am studiat peste 1.300 de mărturii despre NDE, am demonstrat de ce nu pot fi explicate numai din punct de vedere medical și logic, formulând concluzia că ele reprezintă amintiri credibile despre experiențe reale. Am și realizat o scurtă listă a celor mai comune elemente din cadrul acestor experiențe. În cartea de față, care vine în continuarea primei, analizez multe alte mărturii, dar de data aceasta vreau să mă concentrez asupra lumii remarcabile descoperite de partea cealaltă.

Atitudinea noastră cu privire la NDE seamănă cu cea a omenirii când a aflat despre tărâmurile exotice în epoca străveche a explorărilor geografice. Când marinarii se întorceau din lungile lor călătorii și-și scriau istoriile, învățații studiau apoi relatările diferiților călători, stabileau dacă sunt sau nu de acord cu cele scrise și extrăgeau de acolo cele mai plauzibile informații despre geografia, cultura, obiceiurile și tradițiile unui anumit tărâm exotic. Astăzi ne aflăm într-o situație similară în privința cunoștințelor despre viața de apoi.

NDE sunt un fenomen surprinzător de comun. Un sondaj realizat de Gallup a constatat că aproximativ 5% dintre persoanele intervievate au avut o astfel de experiență în timpul vieții. Din acest studiu și din altele asemenea

* *Dovezi referitoare la lumea de dincolo*, Adevăr Divin, Brașov, 2012 (n. red.).

tragem concluzia că milioane de oameni din toată lumea au avut NDE.¹ În ultima vreme, cifrele au crescut, în mare măsură datorită faptului că tehnicile de resuscitare au devenit mult mai eficiente.² Oameni care înainte ar fi murit sunt acum salvați grație echipamentelor medicale și pregătirii superioare a personalului care acționează în situații de urgență. Era de așteptat ca îmbunătățirea mijloacelor de salvare a vieții să conducă la o incidență mai ridicată a NDE decât în oricare altă perioadă.

E remarcabil cum conținutul experiențelor rămâne în mod consecvent același. Chiar și după ce am studiat cu mare atenție acest fenomen timp de mai bine de 15 ani, încă mă uimește cât de asemănătoare sunt relatările între ele, indiferent de vârsta, credințele, cultura, educația sau localizarea geografică a celor care au experimentat NDE.

Dacă le comparăm începem să observăm o imagine coerentă a acestei alte lumi. De exemplu, un aspect frapant pe care-l vom aprofunda mai târziu în carte e modul consecvent în care toate persoanele intervievate descriu divinul. În general, Dumnezeu e zugrăvit ca o ființă care iradiază iubire, lumină, har și înțelegere într-un mod extraordinar de intens. Aici nu e vorba despre dogmă religioasă sau teologie, ci despre una dintre cele mai consecvente relatări făcute de un număr mare de persoane care au întâlnit o ființă divină. Cu alte cuvinte, oamenii nu-și exprimă și nici

1. G. Gallup Jr. și W. Proctor, *Adventures in Immortality: A Look Beyond the Threshold of Death*, McGraw-Hill, New York, 1982. Pondere reală a NDE nu e cunoscută cu certitudine. Este citată de multe ori estimarea de 5%, în ciuda problemelor metodologice ale studiului.

2. Sam Parnia și Josh Young, *Erasing Death: The Science That Is Rewriting the Boundaries Between Life and Death*, HarperOne, San Francisco, 2013.

nu-și proiectează pur și simplu năzuințele sau credințele religioase, ci, asemenea exploratorilor din vechime, descriu o entitate pe care au întâlnit-o în mod direct. Faptul că relatările sunt atât de asemănătoare ne face să credem că au întâlnit, într-adevăr, aceeași Ființă.

În această carte nu-mi propun nimic altceva decât să prezint cât se poate de riguros din punct de vedere științific imaginea vieții de apoi, folosindu-mă de spusele celor care au avut NDE.

Întâlnirile cu viața de apoi

Înainte să explorăm lumea vieții de apoi, dați-mi voie să fac un rezumat al cunoștințelor noastre despre NDE în general. Când am scris prima mea carte, *Dovezi referitoare la lumea de dincolo*, am întâlnit noțiunea de NDE când îmi făceam rezidențiatul la Universitatea din Iowa și am citit un articol din *Journal of the American Medical Association*. În acest articol, dr. Michael Sabom, cardiolog din Georgia, scria cum examinase 107 de cazuri ale unor persoane care aproape muriseră. Multe dintre ele susțineau că avuseseră NDE și le-au povestit cu lux de amănunte vizuale. Dr. Sabom și-a apărât descoperirile împotriva celor care voiau să le explice ca „fantezii ale morții” sau „manifestări ale unui creier slab oxigenat care încearcă să înfrunte «anxietățile provocate de procedurile medicale»”.¹

Am ajuns astfel să citesc lucrarea consacrată a doctorului Raymond Moody, *Life After Life*, cartea care a pre-

1. M. Sabom, „The Near-Death Experience”, în *Journal of the American Medical Association*, 244, nr. 1 (1980), pp. 29–30.

zentat pentru prima oară fenomenul NDE.¹ O capodoperă de filozofie și logică, volumul a devenit acum lectură obligatorie pentru oricine e interesat de acest domeniu.

Mi-am continuat studiile, alegând specializarea în oncologia radiologică, adică folosirea radiațiilor în scop medical, pentru tratarea cancerului, domeniu în care lucrez până în ziua de azi. Însă am continuat să citesc despre NDE. M-a fascinat acest mister: oameni a căror inimă se oprise aveau parte de experiențe conștiente, pe care ulterior ajungeau să le considere cele mai profunde evenimente din viața lor. „Odată întreruptă circulația sângelui, n-ar trebui să fie imposibilă orice formă de conștiință lucidă, de durată?“ m-am întrebat. Și totuși persoanele care au avut NDE povestesc foarte clar despre cum conștiința le-a părăsit trupul. „Ce se-ntâmplă aici?“ m-am întrebat.

Pe măsură ce am citit mai mult despre NDE am devenit tot mai curios, mai ales după ce am descoperit argumente logice și dovezi care m-au împiedicat să dau deoparte aceste mărturii ca nefiind veridice. Ca toată lumea, m-am întrebat ce se întâmplă cu noi când murim. Studiile de caz din domeniul NDE par să ne răspundă în mod direct la întrebare. În multe situații din viață, când ne confruntăm cu un lucru necunoscut avem tendința să-i căutăm pe cei care au trecut deja prin asemenea experiențe ca să le cerem sfatul și să obținem răspunsuri. Așadar, dacă suntem curioși ce se întâmplă când murim, e firesc să-i ascultăm pe cei care chiar au murit sau au trecut prin moarte clinică.

Pe cât de curios m-au făcut studiile de caz despre NDE, în tinerețe nu aveam aproape deloc timp să mă dedic unor cercetări ample sau căutării unor noi studii de caz. Pentru

1. Raymond Moody, *Life After Life*, Mockingbird, Atlanta, 1975 [În românește: *Viață după viață*, Adevăr Divin, Brașov, 2008.].

ca domeniul NDE să se dezvolte, cel puțin din punctul meu de vedere, cercetătorii ar fi avut nevoie de sute de studii de caz din care să tragă concluzii. Pe atunci – vorbim despre anii '80 – erau nevoiți să se încreadă în mărturiile obținute prin viu grai.

Apoi a apărut internetul. În scurt timp, această tehnologie avea să stabilească legături între oameni și să facă lumea la fel de mică precum un sat. Mi-am dat seama că pot folosi computerele și internetul ca să ajung la cât mai multe persoane care au avut NDE. Mi-am zis că o să pot aduna suficiente cazuri pentru un studiu științific riguros. Am conceput un plan și am stabilit chiar și un nume: Near Death Experience Research Foundation.

Am toată admirația și respectul pentru cei care supraviețuiesc întâlnirii cu moartea și au curajul să-și împărtășească poveștile. Numai când aceste persoane au curaj să vorbească avem ocazia să investigăm în mod științific NDE. Mi-am dorit să le ofer acestor oameni un loc sigur și plăcut unde să povestească întâmplările pe care le-au trăit.

Pentru a investiga formal NDE am fondat Near Death Experience Research Foundation (NDERF). În 1998, când deja ne puteam folosi de avantajele internetului, am lansat site-ul NDERF: www.nderf.org. Site-ul are o secțiune unde persoanele care au trecut printr-o NDE își pot spune povestea și pot completa un chestionar amănunțit cu privire la experiența lor. Iar chestionarul este *extrem* de amănunțit. E format din mai bine de o sută de întrebări care cer informații detaliate, necesare pentru înțelegerea corectă atât a elementelor individuale dintr-o experiență din apropierea morții, cât și a experienței ca întreg. Numărul ridicat de întrebări din sondajul NDERF a dus cercetarea din domeniul NDE tot mai departe, iar acum putem descoperi mai multe detalii și înțelesuri mai profunde ca oricând.

De exemplu, chestionarul NDERF analizează nu numai narațiunea din cadrul experienței, ci și schimbările care e posibil să fi avut loc după experiență, cum ar fi schimbări la nivelul relațiilor („Relațiile cu ceilalți s-au modificat ca urmare directă a experienței dumneavoastră?“), religiei („V-ați modificat credințele religioase/practicile spirituale ca urmare directă a experienței dumneavoastră?“) și valorilor („Considerați că valorile și credințele dumneavoastră s-au schimbat ca urmare directă a experienței prin care ați trecut?“). Vom vedea mai târziu că toate acestea sunt zone foarte fertile pentru explorare.

Bineînțeles, Dumnezeu și aspectele corelate ale experienței sunt aduse în discuție prin întrebări de genul: „Pe parcursul experienței, ați devenit conștient sau ați descoperit vreo informație anume cum că Dumnezeu sau o ființă supremă există (sau nu există)?“; „Vi s-a părut că întâlniți o ființă sau prezență mistică, sau că auziți o voce pe care n-o puteați identifica?“; „Ați văzut o lumină nepământeană?“; „Ați văzut suflete ale oamenilor decedați sau spirite?“ și „Ați întâlnit sau ați devenit conștienți de ființe care au trăit pe pământ și sunt cunoscute în cadrul diferitelor religii (de exemplu Isus, Mohamed, Buddha etc.)?“.

În 1998, când a apărut site-ul NDERF, nu aveam de unde să știu cât de mult succes urma să aibă această inițiativă. S-a dovedit că NDERF a avut o priză extraordinară la public și mi-a schimbat viața pentru totdeauna. Cu timpul, NDERF a influențat viața a milioane de oameni. E remarcabil faptul că peste 4.000 de persoane și-au relatat experiențele pe NDERF. Existând atât de multe mărturii, *lucrurile pe care urmează să le citiți reprezintă cel mai amplu studiu științific despre NDE publicat vreodată.*

Ajungem astfel la un al doilea scop principal al NDERF. Încă de la începutul său, NDERF a fost deschisă către public.